

సంపూర్ణ-సంక్షిప్త-సమర్థ

CURRENT AFFAIRS గురువు

తెలుగు మీడియం UPSC/TPPSC/APPSC అభ్యర్థులకు

12th October 2022

FOR DAILY FREE CURRENT AFFAIRS
Follow Our Youtube Channel

 Guru Deekshaa telugu

INDEX

DAILY CURRENT AFFAIRS NOTES

12th October 2022

1. - ఎస్సీ కొలీజియం:	3
(i) గురించి:	3
(ii) ప్రభుత్వ పాత్ర:.....	3
(iii) రాజ్యాంగ నిబంధన:.....	3
2. - స్పేస్ ఎకానమీ:	4
(i) పరిచయం:	4
(ii) ప్రస్తుతం అంతరిక్ష ఆర్థిక వ్యవస్థ పరిస్థితి ఏమిటి?	4
(iii) అంతరిక్ష ఆర్థిక వ్యవస్థను ఎందుకు నొక్కిచెప్పాలి?	4
(iv) అంతరిక్ష ఆర్థిక వ్యవస్థను ముందుకు తీసుకెళ్లేందుకు ప్రభుత్వం ఎలాంటి చర్యలు తీసుకుంది?	5
(v) అంతరిక్ష ఆర్థిక వ్యవస్థ వృద్ధికి ఎలాంటి అడ్డంకులు ఎదురవుతున్నాయి?	5
(vi) ఏ ఇతర ఎంపికలు ఉన్నాయి?	6
3. - ఉక్రెయిన్పై రష్యా క్షిపణి దాడులు:	7
(i) ఈ వివాదం భారతదేశంపై ఎలాంటి ప్రభావం చూపుతుంది?	7
(ii) ముందుకు మార్గం:	8
4. - SCO:	9
(i) SCO చరిత్ర ఏమిటి?	9
(ii) భారతదేశం SCOకి ఎందుకు విలువ ఇస్తుంది?	9
(iii) పాకిస్తాన్ మరియు భారతదేశానికి సంబంధించిన SCO విధానాలు ఏవి మనం తెలుసుకోవాలి?	9
(iv) SCO కోసం ఏమి ఉంది?	10

సంపాదకీయ విశ్లేషణ..... 11

1. వికేంద్రీకృత పాలన: 11

- (i) వికేంద్రీకృత ప్రభుత్వం ఏ కారణాల వల్ల స్థాపించబడింది?..... 11
- (ii) ఫలితం అనుకూలంగా వచ్చిందా? 11
- (iii) కొన్ని సంభావ్య కారణాలు ఏమిటి?..... 11

2. ద్వేషపూరిత ప్రసంగం వివరాలు: 13

- (i) ద్వేషపూరిత ప్రసంగం: ఇది ఏమిటి? 13
- (ii) ద్వేషపూరిత ప్రసంగాలకు వ్యతిరేకంగా భారతీయ చట్టాలు:..... 13
- (iii) ద్వేషపూరిత ప్రసంగాన్ని నిషేధించే చట్టం..... 13
- (iv) అనేక సుప్రీంకోర్టు తీర్పులు: 14
- (v) సమస్యలు:..... 14
- (vi) ముందుకు మార్గం: 15
- (vii) ముగింపు:..... 15

GURU DEEKSHAA IAS

1. - ఎస్సీ కొలీజియం:

ప్రభుత్వ పాత్ర:

GS II

అంశం → న్యాయవ్యవస్థ సంబంధిత సమస్యలు

➤ సందర్భం:

- న్యాయ మంత్రిత్వ శాఖ ఇప్పటికే భారత ప్రధాన న్యాయమూర్తి UU లలిత్ తన వారసుడి పేరును అభ్యర్థించింది; ఫలితంగా, అత్యున్నత న్యాయస్థానంలో న్యాయమూర్తుల కోసం పది మంది అభ్యర్థులపై తదుపరి చర్చను నిలిపివేయడానికి సుప్రీంకోర్టు కొలీజియం అంగీకరించింది.

- కొలీజియం పేర్లను ఎంపిక చేసిన తర్వాత ప్రభుత్వం జోక్యం చేసుకుంటుంది.
- హైకోర్టు లేదా సుప్రీంకోర్టు (IB)లో న్యాయవాదిని న్యాయమూర్తిగా నియమించే ముందు ప్రభుత్వం ఇంటెలిజెన్స్ బ్యూరో విచారణను నిర్వహించవలసి ఉంటుంది.
- కొలీజియం తీర్మానాలపై ప్రభుత్వం అభ్యంతరం వ్యక్తం చేసి వివరణలు కోరవచ్చు.
- కొలీజియం మళ్ళీ అవే పేర్లను సూచిస్తే, రాజ్యాంగ ధర్మాసనం తీర్పులకు అనుగుణంగా ప్రభుత్వం వారిని న్యాయమూర్తులుగా నియమించాలి.

గురించి:

- భారత ప్రధాన న్యాయమూర్తి అధ్యక్షత వహించే కొలీజియం, సుప్రీంకోర్టులోని నలుగురు అత్యంత సీనియర్ న్యాయమూర్తులతో కూడి ఉంటుంది.
- హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి నేతృత్వంలోని కొలీజియంలో హైకోర్టులోని నలుగురు సీనియర్ న్యాయమూర్తులు సభ్యులుగా ఉంటారు.
- హైకోర్టు కొలీజియం నియామకానికి సిఫార్సు చేసిన పేర్లు CJI మరియు సుప్రీంకోర్టు కొలీజియం ఆమోదించే వరకు ప్రభుత్వానికి చేరవు.
- ఉన్నత న్యాయవ్యవస్థకు న్యాయమూర్తులను ఎంపిక చేసేందుకు కొలీజియం వ్యవస్థను ఉపయోగిస్తారు.

రాజ్యాంగ నిబంధన:

- రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 124(2) మరియు 217 ప్రకారం సుప్రీంకోర్టు మరియు హైకోర్టు న్యాయమూర్తులను రాష్ట్రపతి ఎన్నుకుంటారు.
- రాష్ట్రపతి తనకు ముఖ్యమైనవిగా భావించే సుప్రీంకోర్టు మరియు హైకోర్టు న్యాయమూర్తులతో సమావేశాన్ని అందజేయాలి.
- మూలం → **ది హిందూ**

2. - స్పేస్ ఎకానమీ:

ప్రస్తుతం అంతరిక్ష ఆర్థిక వ్యవస్థ పరిస్థితి ఏమిటి?

GS III

అంశం→స్పేస్ అండ్ టెక్నాలజీ సంబంధిత సమస్యలు

➤ సందర్భం:

- EY మరియు ఇండియన్ స్పేస్ ఆర్గనైజేషన్ (ISpA) సహ-రచయిత నివేదిక ప్రకారం, అంతరిక్ష మరియు ఉపగ్రహ సంస్థల యొక్క దేశంలోని ప్రముఖ పరిశ్రమల సంఘం, భారత అంతరిక్ష ఆర్థిక వ్యవస్థ 2025 నాటికి \$13 బిలియన్లకు చేరుకుంటుందని అంచనా వేయబడింది.

పరిచయం:

- స్పూత్నిక్ 1, మొదటి కృత్రిమ ఉపగ్రహం, 1957లో అంతరిక్ష పరిశోధనలకు నాంది పలికింది. విశ్వాన్ని పరిపాలించడానికి US మరియు మాజీ USSR మధ్య జరిగిన చేదు పోరాటం ప్రచ్ఛన్న యుద్ధ యుగాన్ని నిర్వచించింది. ఈ పోటీలో, USSR మరియు US నుండి ప్రభుత్వ యాజమాన్యంలోని అంతరిక్ష సంస్థలు ఆధిక్యంలో నిలిచాయి. అప్పటి నుండి ప్రపంచ అంతరిక్ష ఆర్థిక వ్యవస్థలో చాలా ముఖ్యమైన మార్పు, అనేక ఇతర వాటితో పాటు, వాణిజ్య రంగం యొక్క నిశ్చితార్థం. 2020లో ప్రభుత్వం నిర్మించిన క్రాఫ్ట్ కు భిన్నంగా మానవులు మొదట ప్రైవేట్ అంతరిక్షంలోకి ప్రవేశించి చరిత్ర సృష్టించారు.

- \$447 బిలియన్ల గ్లోబల్ స్పేస్ మార్కెట్ మూడు విభాగాలుగా విభజించబడింది: వాణిజ్య ఉపగ్రహ మార్కెట్, ఆపరేటర్ ఆదాయం మరియు గ్రౌండ్ ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ మరియు కార్యకలాపాలు (అంతరిక్ష సేవలు మరియు వినియోగదారు పరికరాలు).
- క్రింది మూడు రంగాలు అంతరిక్ష ఆర్థిక వ్యవస్థకు ప్రత్యామ్నాయ వర్గీకరణ సమానాను రూపొందించాయి: (a) ప్రయోగ కార్యకలాపాలు; (బి) అంతరిక్ష నిఘా, పర్యవేక్షణ, లీజుకు మరియు వ్యాపారం; మరియు (సి) (డి) స్పేస్ అప్లికేషన్లు (డైరెక్ట్ టు హోమ్ బ్రాడ్కాస్ట్, శాటిలైట్ టెలిఫోనీ, రిమోట్ సెన్సింగ్ మొదలైనవి).

అంతరిక్ష ఆర్థిక వ్యవస్థను ఎందుకు నొక్కిచెప్పాలి?

- గ్లోబల్ స్పేస్ ఎకానమీలో భారతదేశం కేవలం 2% లేదా US\$7 బిలియన్లను తీసుకోలేకపోయింది, అందువల్ల భారీ స్థాయిలో ఉపయోగించబడని సంభావ్యత ఉంది. చిన్న భాగాన్ని వనరులు మరియు సాంకేతికత ద్వారా మాత్రమే వివరించలేము; విధానాన్ని కూడా మార్చాలి.
- ఆర్థిక వృద్ధి: ఎండ్-టు-ఎండ్ వాణిజ్య అంతరిక్ష కార్యకలాపాలను ప్రారంభించడం వలన 2024 నాటికి \$5 ట్రిలియన్ US ఆర్థిక వ్యవస్థకు దారి తీస్తుంది. ఇంకా, 2040 నాటికి, అంతరిక్ష ఆర్థిక వ్యవస్థ యొక్క మార్కెట్ US\$ 1 ట్రిలియన్ కంటే ఎక్కువగా పెరుగుతుందని అంచనా వేయబడింది.

- తక్కువ ధర: భారతీయ అంతరిక్ష పరిశ్రమ చాలా తక్కువ మొత్తంలో వ్యయం చేయడం ప్రయోగించగలదు. ఇది మార్చ్ ఆర్బిటర్ మిషన్ ద్వారా ప్రదర్శించబడింది, ఇది పశ్చిమ దేశాల నుండి వచ్చిన మిషన్ల కంటే 10 రెట్లు తక్కువ ఖర్చుతో కూడుకున్నది. దీని వల్ల మీరు చాలా అంతర్జాతీయ వ్యాపారాన్ని పొందుతారు.
- డిమాండ్ పెరుగుతోంది మరియు 2026 నాటికి, 10,000 ఉపగ్రహాలు తక్కువ-భూమి కక్ష్యలో ఉంచబడతాయి. అదనంగా, US\$ 12.6 బిలియన్ల నుండి US\$ 42.8 బిలియన్లకు, చిన్న మరియు సూక్ష్మ ఉపగ్రహాల అంచనా విస్తరణ మూడు రెట్లు పెరిగింది. చిన్న మరియు మధ్య తరహా వ్యాపారాలు ఫలితంగా వివిధ మార్కెట్లోకి ప్రవేశించవచ్చు.

ఇది రెండు విధాలుగా ప్రయోజనకరంగా ఉంటుంది: (ఎ) మరింత సమర్థులైన వ్యక్తులు విద్యా పరిశోధన మరియు అధ్యయనాన్ని నిర్వహించడం సాధ్యం చేస్తుంది. ఉదాహరణకు, భారతదేశంలో SpaceX-వంటి సంస్థను స్థాపించడం వలన అత్యాధునిక సాంకేతిక పరిజ్ఞానాల అభివృద్ధి వంటి మరింత కష్టతరమైన మిషన్లపై దృష్టి పెట్టడానికి ISROకి స్వేచ్ఛ లభిస్తుంది.

- అంతరిక్ష రంగాన్ని తెరవడం: జూన్ 2020లో, అంతరిక్ష కార్యకలాపాలకు సంబంధించిన అన్ని రంగాలలో భారతదేశం నుండి వాణిజ్య నిశ్చితార్థాన్ని ప్రభుత్వం అనుమతించింది. ఉపగ్రహాల అభివృద్ధి, వాటి విస్తరణ మరియు గతంలో సాధించలేని అంతరిక్ష ఆధారిత సేవలు అన్నీ దీనికి ఉదాహరణలు.

అంతరిక్ష ఆర్థిక వ్యవస్థను ముందుకు తీసుకెళ్లేందుకు ప్రభుత్వం ఎలాంటి చర్యలు తీసుకుంది?

అంతరిక్ష ఆర్థిక వ్యవస్థ వృద్ధికి ఎలాంటి అడ్డంకులు ఎదురవుతున్నాయి?

- ఇండియన్ స్పేస్ అసోసియేషన్ (ISpA) భారతదేశంలో మొత్తం పరిశ్రమ తరపున మాట్లాడటానికి పనిచేస్తుంది. ఉపగ్రహ మరియు అంతరిక్ష సాంకేతికతలలో అత్యాధునిక అనుభవంతో ప్రముఖ దేశీయ మరియు విదేశీ వ్యాపారాలు ISpAకి ప్రాతినిధ్యం వహిస్తాయి.
- ఇండియన్ నేషనల్ స్పేస్ ప్రమోషన్ అండ్ ఆధరైజేషన్ సెంటర్ (IN-SPAce) ప్రైవేట్ కంపెనీలకు భారతీయ అంతరిక్ష నిర్మాణాన్ని ఉపయోగించుకునే సమాన అవకాశాన్ని కల్పించే లక్ష్యంతో స్థాపించబడింది. ఏదైనా ఆసక్తి ఉన్న ప్రైవేట్ ఎంటర్ప్రైజెస్ మరియు ISRO మధ్య కనెక్షన్గా పనిచేయడం ద్వారా, IN-SPAce సమయం తీసుకునే పరిపాలనా ప్రక్రియలను వేగవంతం చేస్తుంది.

- బడ్జెట్ పరిమితులు: CDS మరియు IIST అధ్యయనం ప్రకారం, అంతరిక్ష సంబంధిత కార్యకలాపాల కోసం తక్కువ డబ్బు కేటాయించబడింది. ఇది గత రెండేళ్లలో అంతరిక్ష ఆర్థిక వ్యవస్థలో క్షీణతకు కారణమైంది. బడ్జెట్ వ్యయాలు గత ఆర్థిక సంవత్సరంలో INR 13,033.2 బిలియన్ల నుండి 2020-21లో INR 9,500 బిలియన్లకు తగ్గాయి.
- శాస్త్రీయ పద్ధతులను ఉపయోగించి, CDS మరియు IIST పేపర్ అంతరిక్ష ఆర్థిక వ్యవస్థ యొక్క పరిధిని అంచనా వేయడానికి ఒక ప్రారంభ ప్రయత్నం. స్పేస్ ఆధారిత రిమోట్ సెన్సింగ్ మార్కెట్ ఇప్పటికీ అంచనా వేయడానికి చాలా తక్కువగా ఉంది.

- ఇప్పుడు మరిన్ని వ్యాపారాలు తమ ఉపగ్రహాలు మరియు వాహనాలను ఇప్పటికే రద్దీగా ఉన్న కక్ష్యలోకి ప్రవేశపెట్టగలవు, వాతావరణంలో మరింత స్పేస్ జంక్ ఉంది. కొన్ని అంచనాల ప్రకారం 200,000 1-10 సెం.మీ శకలాలు మరియు 15,000 కంటే ఎక్కువ గుర్తించదగిన భాగాలు.

సహకరించగలవా లేదా అనేవి ప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్ణయాలు.

- మూలం → ది హిందూ

ఏ ఇతర ఎంపికలు ఉన్నాయి?

- ప్రైవేట్ కంపెనీలను అంతరిక్ష రంగంలోకి చేర్చడానికి ముందు, విధానాలను సరిగ్గా ఉంచాలి. మరింత ప్రైవేట్ పెట్టుబడి మరియు అంతర్జాతీయ వాణిజ్య అంతరిక్ష పరిశ్రమకు గట్టి అనుసంధానాల ద్వారా, వారు రంగం యొక్క స్థాయిని పెంచుతారని అంచనా వేయబడింది. స్పేస్వేక్స్, వర్జిన్ గెలాక్టిక్ వంటి ప్రసిద్ధ విదేశీ ప్రైవేట్ కంపెనీలు, అలాగే భారతీయ ప్రైవేట్ కంపెనీల మధ్య సహకారాన్ని కూడా ప్రభుత్వం ప్రోత్సహించాలి.
- పెట్టుబడులను మరింత వికేంద్రీకరించడానికి, FDI సంస్కరణ అవసరం. హ్యూస్ కమ్యూనికేషన్స్, US కంపెనీ \$500 మిలియన్ల పెట్టుబడిని ప్రకటించింది, కానీ 2017 నుండి లైసెన్స్‌లను పొందడంలో విఫలమైంది. దాని లక్ష్యాలను సాధించడానికి, IN-SPAcE రెడ్ టేప్‌ను దాటవేసే మార్గాన్ని దేశీయ మరియు విదేశీ సంస్థలకు అందించాలి.
- మూడవది, అంతరిక్ష వ్యర్థాల విషయంలో ప్రభుత్వ మరియు ప్రైవేట్ రంగాల మధ్య సహకారం అవసరం. అంతరిక్షంలో అమలు చేయగల ప్రొగ్రామ్‌ల సంఖ్య మరియు కక్ష్య నుండి శిథిలాలను తొలగించడానికి అవి

3. - ఉక్రెయిన్‌పై రష్యా క్షిపణి దాడులు:

ఈ వివాదం భారతదేశంపై ఎలాంటి ప్రభావం

చూపుతుంది?

GS II

అంశం→అంతర్జాతీయ సంబంధాలు

➤ సందర్భం:

- ఉక్రెయిన్‌లోని పలు నగరాలపై రష్యా సోమవారం జరిపిన ఘోరమైన వైమానిక దాడుల ఫలితంగా కైవ్‌లోని డెన్‌టోన్‌లో కనీసం ఎనిమిది మంది వ్యక్తులు హత్యకు గురయ్యారు.
- రష్యా దండయాత్ర ప్రారంభం నుండి పౌరులపై అతిపెద్ద దాడిలో, అధ్యక్షుడు వ్లాదిమిర్ V. పుతిన్ సోమవారం ఉక్రెయిన్ చుట్టుపక్కల నగరాలపై వరుస క్షిపణి దాడులను ప్రారంభించారు, కీవ్ మరియు ఇతర ప్రాంతాలకు ముందు వరుసలకు దూరంగా ఉన్నారు.
- యుద్ధ నిర్వహణపై బహిరంగంగా విమర్శించిన రష్యాలోని కరడుగట్టిన వ్యక్తులను శాంతింపజేసేందుకు ఈ దాడులు జరిగినట్లు కనిపించినప్పటికీ, దాదాపు డజను నగరాలపై దాడులు పాక్షికంగా ధ్వంసమైన పేలుడుకు ప్రతీకారంగా ఉన్నాయని మిస్టర్ పుతిన్ పేర్కొన్నారు. రష్యాను క్రిమియన్ ద్వీపకల్పానికి కలిపే వంటెన.

- రష్యా మరియు ఉక్రెయిన్‌లోని సంక్షోభం భారతదేశంలో గృహాలు మరియు వ్యాపారాల కోసం గ్యాసోలిన్, వంట గ్యాస్ మరియు ఇతర ఇంధనాల ధరలను పెంచుతుంది. చమురు ధరల పెరుగుదలతో పాటు రవాణా మరియు రవాణా ఖర్చులు పెరుగుతాయి.
- ఉద్రిక్తతలు ప్రభుత్వ బడ్జెట్ అంచనాలను ప్రభావితం చేయవచ్చు, ముఖ్యంగా ఆర్థిక లోటు, చమురు ధరలు ఎంతకాలం ఎక్కువగా ఉంటాయి అనేదానిపై ఆధారపడి ఉంటాయి మరియు అవి RBI యొక్క ద్రవ్యోల్పాదన అంచనాల విశ్వసనీయతపై సందేహాన్ని కలిగిస్తాయి.
- ముడి చమురు ధరల పెరుగుదల కారణంగా భారతదేశంలోకి బంగారం మరియు ముడి చమురు దిగుమతి ఖర్చు పెరుగుతుంది, దీని ఫలితంగా దిగుమతులు పెరుగుతాయి మరియు రూపాయిపై ఒత్తిడి ఉంటుంది.
- చమురు దిగుమతుల కోసం భారతదేశం యొక్క మొత్తం బడ్జెట్‌లో రష్యాన్ పెట్రోలియం ఉత్పత్తులు సాపేక్షంగా చిన్న భాగాన్ని కలిగి ఉంటాయి, కాబట్టి వాటిని భర్తీ చేయవచ్చు.
- అయితే, పొద్దుతిరుగుడు నూనె మరియు ఎరువుల కోసం ప్రత్యామ్నాయాలను కనుగొనడం సవాలుగా ఉంటుంది.
- CISకి మందులు, టీ మరియు ఇతర వస్తువుల రవాణాలో సమస్యలు ఉండవచ్చు, కానీ మొత్తం భారతీయ ఎగుమతుల్లో 1% కంటే తక్కువ రష్యాకు ప్రయాణిస్తుంది. సరుకు రవాణా ఖర్చులు పెరగడం వల్ల ఎగుమతుల మొత్తం పోటీతత్వం కూడా తగ్గుతుంది.

ముందుకు మార్గం:

- నేడు, ప్రచ్ఛన్న యుద్ధానికి భిన్నంగా, ప్రపంచ ఆర్థిక వ్యవస్థ యొక్క సన్నిహిత పరస్పర ఆధారపడటం ఉంది. ఉక్రెయిన్‌లో ఇప్పటికే ఉన్న బాధ మరియు మరణాల స్థాయిని బట్టి సుదీర్ఘమైన సంఘర్షణ చాలా వినాశకరమైన ప్రభావాన్ని చూపుతుంది.
- పేద దేశాలు మరియు వ్యక్తులను అసమానంగా ప్రభావితం చేసే కోవిడ్ -19 మహమ్మారి మొత్తం ప్రపంచాన్ని దిగ్భ్రాంతికి గురి చేసింది. సంఘర్షణ సంబంధిత జాప్యాలను అంగీకరించకూడదు.
- అన్ని పార్టీలు కొత్త చర్యలకు కూర్చోవడానికి ముందు, రష్యా తప్పనిసరిగా కాల్పుల విరమణను విధించాలి. సమస్య అధ్యాన్నంగా పెరగదు.
- మూలం → ది హిందూ

GURU DEEKSHAA IAS

4. – SCO:

GS II

అంశం → అంతర్జాతీయ సంబంధాలు

➤ సందర్భం:

- అధికారిక మరియు దౌత్య వర్గాల (SCO) ప్రకారం, భారతదేశం నిర్వహిస్తున్న మరియు షాంఘై కోఆపరేషన్ ఆర్గనైజేషన్ పర్యవేక్షిస్తున్న అక్టోబరు 13న జాయింట్ యాంటీ టెర్రర్ ఎక్స్ పైజ్ (జేఎటిఈ) ముగింపు వేడుకలకు పాకిస్తాన్ ను ఆహ్వానించారు.

SCO చరిత్ర ఏమిటి?

- షాంఘై ఫైవ్, రష్యా, చైనా, కజకిస్తాన్, తజికిస్తాన్ మరియు కిర్గిజ్ స్టాన్ లతో కూడిన కూటమి, 1996లో SCOని స్థాపించింది.
- ఇది కాలక్రమేణా ప్రాంతీయ ఆర్థిక మరియు భద్రతా సహకారం కోసం ఒక సాధనంగా పరిణామం చెందింది, సరిహద్దు వివాదాలకు అడ్డంకిగా మారడం.
- 2001లో ఉజ్బెకిస్తాన్ సభ్యత్వం పొందిన తర్వాత ఈ బృందం తన పేరును "షాంఘై కోఆపరేషన్ ఆర్గనైజేషన్"గా మార్చుకుంది. (SCO).

భారతదేశం SCOకి ఎందుకు విలువ ఇస్తుంది?

- పాకిస్తాన్ మరియు భారతదేశం చేరిక SCO యొక్క భౌగోళిక, జాతి మరియు ఆర్థిక కూర్పును మార్చింది.

- నేడు, SCO, దీని దక్షిణ సరిహద్దులు హిందూ మహాసముద్రం చేరుకుంటాయి, ప్రపంచ జనాభాలో సగానికి పైగా మరియు దాని GDPలో నాలుగింట ఒక వంతు.
- భౌగోళికంగా, ఆర్థికంగా మరియు భౌగోళికంగా, SCO దాని సభ్య దేశాలకు దగ్గరగా ఉన్నందున భారతదేశానికి చాలా కీలకమైనది.
- మధ్య ఆసియా నుండి SCO సభ్యులు ఆఫ్ఘనిస్తాన్ తో సరిహద్దులను పంచుకుంటారు మరియు దక్షిణ తజికిస్తాన్ పాకిస్తాన్ ఆక్రమిత కాశ్మీర్ నుండి కొద్దిపాటి భూమితో మాత్రమే వేరు చేయబడింది.
- లాజిస్టిక్స్ - మీ పొరుగువారితో సంబంధాలు ఉద్రిక్తంగా ఉన్నప్పుడు, వారి పొరుగువారితో మీ సంబంధాలను బలోపేతం చేసుకోవడం సమంజసం.
- గ్రూప్ లో పాకిస్తాన్ ని అంగీకరించడం మరియు ఆఫ్ఘనిస్తాన్ మరియు ఇరాన్ ల ప్రవేశ కోరికల దృష్ట్యా, భారతదేశం పొల్లినడం ఇప్పుడు మరింత సమర్థనీయమైనది.

పాకిస్తాన్ మరియు భారతదేశానికి సంబంధించిన SCO విధానాలు ఏవి మనం తెలుసుకోవాలి?

- భారతదేశం మరియు పాకిస్తాన్ మధ్య సంబంధాలకు SCOలోని సహకారం సహాయపడుతుందని రష్యా అధ్యక్షుడు వ్లాదిమిర్ పుతిన్ పేర్కొన్నారు.
- అదనంగా, రష్యా మరియు మధ్య ఆసియా దేశాలతో సరిహద్దు వివాదాలను త్వరగా పరిష్కరించేందుకు చైనా SCO సభ్యత్వం ఎలా సులభతరం చేసిందో ఆయన హైలైట్ చేశారు.

- పరిస్థితులు పొల్చుదగినవి కానప్పటికీ మరియు భారత్-పాక్ ఉద్రిక్తతలు సాధారణ సరిహద్దు సమస్యలకు మించి ఉన్నప్పటికీ, వ్యక్తీకరించబడిన ఆశావాదం హృదయపూర్వకంగా ఉంది.
- మరింత ముఖ్యమైన భౌగోళిక రాజకీయ లక్ష్యాలను సాధించడానికి రష్యా మరియు మధ్య ఆసియాతో సరిహద్దు సమస్యలను పరిష్కరించడానికి చైనా పెద్ద రాయితీలు ఇచ్చింది.
- ప్రాంతీయ యాంటీ-టెర్రరిస్ట్ ఫ్రక్చర్ (RATS), ముఖ్యమైన SCO సంస్థ, గూఢచార భాగస్వామ్యం ద్వారా భద్రత మరియు స్థిరత్వం కోసం సమన్వయం చేస్తుంది.
- RATS లో, భారతదేశం మరియు పాకిస్తాన్ నిరంతరం ఇలాంటి సమస్యలకు ఒకరినొకరు నిందించుకునే బదులు సహకరించుకోవడం నేర్చుకోవాలి.
- రష్యాలో జరిగే తదుపరి SCO ఉగ్రవాద వ్యతిరేక పైనిక విన్యాసాలలో పాల్గొనాలని భారత్ నిర్ణయించింది.

- ప్రభుత్వ ప్రకటనలు మరియు ఉగ్రవాద నిరోధక కార్యక్రమాలు వ్యతిరేక దృక్పథాలను పరిగణనలోకి తీసుకునేలా జాగ్రత్తగా సర్దుబాటు చేయబడతాయి.
- తూర్పు సమూహీకరణ - SCO, తూర్పు శక్తి యొక్క కూటమి, సమూహం యొక్క నిర్మాణ బలం మరియు వైవిధ్యం కారణంగా పశ్చిమాన ఒక శక్తివంతమైన కౌంటర్ వెయిట్‌గా ఎదిగింది.
- ఇది ప్రచ్ఛన్న యుద్ధం నుండి సోవియట్ బ్లాక్ యొక్క రాజకీయ పరిశీలనల కొనసాగింపు అని కొంతమంది ఇప్పటికీ విశ్వసిస్తున్నప్పటికీ, పదజాలంలో గణనీయమైన మార్పు ఉంది.

• మూలం → ది హిందూ

SCO కోసం ఏమి ఉంది?

- పలుచన - SCO విస్తరించినందున, ముఖ్యమైన అంశాలపై దాని యొక్క ఒకప్పుడు దృఢమైన ఏకాభిప్రాయ ధోరణులు మృదువుగా మారాయి.
- ముఖ్యంగా, భారతదేశం లేదా పాకిస్తాన్ "అణు వ్యాప్తి నిరోధక ఒప్పందాన్ని" అంగీకరించనప్పటికీ, SCO దానిని అత్యంత విలువైనదిగా పరిగణించింది.
- SCO ఆమోదించిన ప్రాజెక్ట్‌ల జాబితా నుండి ప్రాజెక్ట్ మినహాయించడం భారతదేశంతో చైనా యొక్క BRI యొక్క ఆందోళనలను తగ్గిస్తుంది.

సంపాదకీయ విశ్లేషణ

1. వికేంద్రీకృత పాలన:

వికేంద్రీకృత ప్రభుత్వం ఏ కారణాల వల్ల

స్థాపించబడింది?

- 73వ మరియు 74వ రాజ్యాంగ సవరణలు వికేంద్రీకృత ప్రభుత్వాన్ని ప్రవేశపెట్టాయి.
- ఇవి 1993లో అమలులోకి వచ్చాయి మరియు భారతదేశ ప్రజాస్వామ్య, వికేంద్రీకృత పరిపాలనకు స్పష్టమైన సంస్థాగత నిర్మాణాన్ని అందించాయి.
- అది ఎలా స్వీకరించబడింది? ప్రతి ఐదేళ్లకోసారి ఎన్నికలు, మహిళలు మరియు చారిత్రాత్మకంగా తక్కువ ప్రాతినిధ్యం లేని సమూహాలకు రిజర్వేషన్లు, భాగస్వామ్య సంస్థల అభివృద్ధి, రాష్ట్ర ఫైనాన్స్ కమిషన్లు (SFCలు), జిల్లా ప్రణాళికా కమిటీలు (DPCలు) స్థాపన వంటి ముందుగా నిర్ణయించిన అంశాలతో కూడిన ప్రక్రియను వారు ప్రారంభించారు.
- నిర్మాణాత్మక మార్పుల తరువాత, బహిరంగ, సాకార్యవంతమైన మరియు భాగస్వామ్యమైన ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థను స్వీకరించారు.
- ఇది సామాజిక న్యాయం మరియు స్థానిక ఆర్థిక వృద్ధిని అమలులోకి తెచ్చే బాధ్యతను కలిగి ఉంది.
- అనేక గ్రామ పంచాయతీలు మరియు "స్వపరిపాలన" గ్రామసభలు స్థాపించబడ్డాయి.

- స్థానిక అభివృద్ధిని పర్యవేక్షించడానికి, మూడు మిలియన్లకు పైగా ఎన్నికైన ప్రతినిధులకు బాధ్యతలు అప్పగించబడ్డాయి.
- సమకాలీన యుగంలో, ఇది ప్రజాస్వామ్యంపై సాహసోపేతమైన ప్రయత్నం.

ఫలితం అనుకూలంగా వచ్చిందా?

- ఈ సంస్కరణ వ్యాకేజీ వల్ల భారతదేశంలో ప్రజాస్వామ్య ప్రక్రియలు పెద్దగా మెరుగుపడలేదు.
- స్థానిక ప్రజాస్వామ్యం అంతగా ముందుకు సాగలేదు.
- స్థానిక పంచాయతీల వల్ల ప్రజల సామర్థ్యం, స్వాతంత్ర్యం లేదా సామర్థ్యం పెరగలేదు.
- వారు ఎక్కడ నివసించడానికి ఎంచుకున్నా, వారు చాలా అరుదుగా అన్ని నివాసితులకు ఒకే స్థాయి అవసరమైన సేవలను అందించగలుగుతారు.
- ప్రాథమిక ఆరోగ్య సంరక్షణ, స్వచ్ఛమైన నీరు, పబ్లిక్ లైటింగ్, విద్య మరియు ఆహార భద్రతతో సహా అవసరమైన సేవలకు ప్రాప్యత ఎల్లప్పుడూ సాధ్యం కాదు.
- కొన్ని విజయవంతమైన కథనాలు ఉన్నప్పటికీ, వారు మైనారిటీగా కొనసాగుతున్నారు.
- ఇవన్నీ స్థానిక ప్రజాస్వామ్యంలో సామాజిక పతనానికి సంకేతాలు.

కొన్ని సంభావ్య కారణాలు ఏమిటి?

- మూడవ స్థాయి పాలనలో ప్రాథమిక సమస్య ఉందని ఇది సూచిస్తుంది.
- మద్దతు - 1991 రాజకీయ వర్గ-ఆధారిత ఆర్థిక మార్పులకు బ్యూరోక్రసీ మద్దతు ఇచ్చింది.

- అయినప్పటికీ, వికేంద్రీకృత పాలనకు మద్దతు ఇవ్వడానికి లేదా ప్రోత్సహించడానికి రాష్ట్రాలు పెద్దగా చేస్తున్నట్టు కనిపించడం లేదు.
- అమలు - భాగాలు IX మరియు IXA అవసరాలు రాష్ట్రాలు (స్థానిక స్వయం ప్రభుత్వాలు) పూర్తిగా విస్మరించబడవచ్చు.
- ఊహించిన ఎన్నికల సమయం కంటే ఎక్కువ సమయం, SFCలు లేదా DPCలు లేకపోవడం మొదలైనవి.
- సామాజిక న్యాయం మరియు ఆర్థిక విజయం స్థానికంగా ఎలా ఇవ్వబడుతుందో సూచించే పదాలు ఇవి, ఇది మరింత ముఖ్యమైనది.
- రెండు ముఖ్యమైన పురోగతులు మరియు వాటి సామర్థ్యం న్యాయవ్యవస్థ దృష్టి నుండి తప్పించుకున్నట్టు కనిపిస్తోంది.
- వికేంద్రీకరణ: కేరళ మాత్రమే సంస్థాగత వికేంద్రీకరణను అనుభవించింది.
- అనేక రాష్ట్రాల్లో కార్యాచరణ మ్యాపింగ్ ఉన్నప్పటికీ, స్థానిక ప్రభుత్వాల విధులు ఏమిటో అస్పష్టంగానే ఉన్నాయి.
- రాష్ట్రాలు ఇప్పటికీ వనరులు, కార్యకలాపాలు మరియు సిబ్బందికి బాధ్యత వహిస్తాయి.
- అందువల్ల, స్వయంప్రతిపత్తి గల ప్రభుత్వం ఆచరణాత్మకంగా సాధించలేనిది.
- జోక్యం: మెజారిటీ రాష్ట్రాలు ప్రత్యామ్నాయ సంస్థలను అభివృద్ధి చేస్తూనే ఉన్నాయి.
- ఇవి స్థానిక ప్రభుత్వాల పనితీరును పరిమితం చేస్తాయి.
- ఉన్నత స్థాయి అధికారులు మరియు మంత్రిత్వ శాఖలు తరచుగా వారి బాధ్యతలను నిర్వహిస్తాయి.
- ఉదాహరణకు, హర్యానా ముఖ్యమంత్రి రూరల్ డెవలప్ మెంట్ ఏజెన్సీని స్థాపించారు.
- ఈ ప్రత్యామ్నాయ సంస్థల చట్టపరమైన గుర్తింపు కారణంగా వికేంద్రీకృత ప్రజాస్వామ్యాన్ని సన్నగిల్లజేసే ప్రక్రియ చట్టబద్ధతను పొందుతుంది.
- జిల్లా అభివృద్ధి ప్రణాళికలను డిపీసీలు రూపొందించాలి.
- ఈ వ్యూహం గ్రామీణ మరియు పట్టణ ప్రాంతాల ఏకీకరణ, పర్యావరణ పరిరక్షణ మరియు ప్రాదేశిక ప్రణాళిక వంటి అంశాలను పరిగణనలోకి తీసుకుంటుంది.
- పెరుగుతున్న ప్రాంతీయ అసమతుల్యతలను తగ్గించడానికి ఇది ఒక మార్గం.
- కానీ DPC సృష్టించడం అవసరం లేదు.
- ఉదాహరణకు, గుజరాత్ వంటి రాష్ట్రాల్లో ఇంకా DPC లేదు.

2. ద్వేషపూరిత ప్రసంగం వివరాలు:

ద్వేషపూరిత ప్రసంగాలకు వ్యతిరేకంగా భారతీయ

చట్టాలు:

- ద్వేషపూరిత ప్రసంగం భారతదేశంలో అధికారికంగా గుర్తించబడిన చట్టపరమైన పరిమితులకు లోబడి ఉండదు.
- భారతీయ శిక్షాస్ఫూర్తి, క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ మరియు స్వేచ్ఛా వ్యక్తీకరణ హక్కును పరిమితం చేసే ఇతర చట్టాలు ద్వేషపూరిత ప్రసంగాన్ని నిషేధించే వివిధ నిబంధనలను కలిగి ఉన్నాయి.
- రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 19 ప్రతి ఒక్కరికి వాక్ మరియు భావప్రకటనా స్వేచ్ఛకు హామీ ఇస్తుంది, అయితే ఈ హక్కు ఇతర విషయాలతోపాటు, "పబ్లిక్ ఆర్డర్, మర్యాద లేదా నైతికతను" సమర్థించడానికి "సహేతుకమైన పరిమితులకు" లోబడి ఉంటుంది.

- రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 21 ద్వారా హామీ ఇవ్వబడిన స్వేచ్ఛా బాధ్యతాయుతమైన వ్యక్తీకరణపై ఆధారపడి ఉంటుంది.
- రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 19(2)లో పేర్కొన్న విధంగా భారతదేశంలోని ప్రతి ఒక్కరికీ వాక్ స్వాతంత్ర్యం మరియు భావ వ్యక్తీకరణ హక్కు ఉంది.
- భారతదేశంలో ద్వేషపూరిత ప్రసంగం ప్రత్యేకంగా నిర్వచించబడలేదు. అయితే, స్వేచ్ఛా వాక్ హక్కుకు మినహాయింపుగా, కొన్ని చట్టాలలోని కొన్ని చట్టపరమైన నిబంధనలు కొన్ని రకాల వ్యక్తీకరణలను నిషేధించాయి.

ద్వేషపూరిత ప్రసంగాన్ని నిషేధించే చట్టం

ద్వేషపూరిత ప్రసంగం: ఇది ఏమిటి?

- "ద్వేషపూరిత" ప్రసంగం యొక్క ప్రత్యేకతలపై భిన్నాభిప్రాయాలు ఉన్నాయి మరియు ద్వేషపూరిత ప్రసంగం అంతర్జాతీయ చట్టం ద్వారా నిర్వచించబడలేదు.
- ఆ వ్యక్తి లేదా ఆ సమూహం యొక్క మతం, జాతి, జాతీయత, జాతి, రంగు, సంతతి, లింగం లేదా ఇతర గుర్తింపు కారకం ఆధారంగా ఒక వ్యక్తిని లేదా సమూహాన్ని అవమానించే లేదా లక్ష్యంగా చేసుకునే ఏదైనా రకమైన కమ్యూనికేషన్-మాఖిక, వ్రాతపూర్వక లేదా భౌతికమైనది. ద్వేషపూరిత ప్రసంగం.

- 1860 నాటి ఇండియన్ పీనల్ కోడ్ (IPC);
- IPC సెక్షన్ 124A ద్వారా దేశద్రోహం నిషేధించబడింది.
- సెక్షన్ 153A IPC ప్రకారం, మతం, జాతి, పుట్టిన ప్రదేశం, నివాసం, భాష మొదలైన వాటి ఆధారంగా విభిన్న సమూహాల మధ్య శత్రుత్వాన్ని ప్రేరేపించే రెండు చర్యలు అలాగే సామరస్యాన్ని కాపాడే ప్రయత్నాలను అడ్డుకునే చర్యలు నిషేధించబడ్డాయి.
- జాతీయ సమైక్యతకు హాని కలిగించే ఆరోపణలు మరియు ప్రకటనలు IPC యొక్క సెక్షన్ 153B ద్వారా నిషేధించబడ్డాయి.
- భారతీయ శిక్షాస్ఫూర్తిలోని సెక్షన్ 295A ప్రకారం, "ఏ తరగతి వారి మతాన్ని లేదా దాని విశ్వాసాలను అవమానించడం ద్వారా వారి మతపరమైన భావద్వేగాలను కించపరిచే ఉద్దేశ్యంతో మరియు హానికరమైన చర్యలు" నిషేధించబడ్డాయి.

[Click here to Join Our Telegram](#)

www.gurudeekshaaias.com

[Click here for Daily Classes](#)

- IPCలోని సెక్షన్ 298లో పేర్కొన్న విధంగా, ఏ వ్యక్తి యొక్క మతపరమైన సున్నితత్వాన్ని కించపరిచే ఉద్దేశ్యపూర్వకమైన ఉద్దేశ్యంతో "వాక్యాలు, వ్యాఖ్యలు మొదలైనవి" చేయడం నిషేధించబడింది.
- IPC సెక్షన్లు 505(1) మరియు (2) ప్రకారం, తరగతుల మధ్య శత్రుత్వాన్ని లేదా శత్రుత్వాన్ని ప్రోత్సహించే ఏదైనా వ్యాఖ్య, పుకారు లేదా నివేదికను ముద్రించడం లేదా వ్యాప్తి చేయడం చట్టవిరుద్ధం.

అనేక సుప్రీంకోర్టు తీర్పులు:

రంగీలా రసూల్ కేసు

- రంగీలా రసూల్ అనే హిందూ ప్రచురణకర్త పుస్తకం ప్రవక్త వ్యక్తిగత జీవితాన్ని విమర్శించింది.
- పంజాబ్ మరియు హర్యానా హైకోర్టు సెక్షన్ 153A కింద మొదటి కరపత్రానికి వ్యతిరేకంగా తీసుకున్న చర్యలను రద్దు చేసింది, మతపరమైన వ్యక్తులను విమర్శించడం మరియు విశ్వాసాలను విమర్శించడం వేరు కాదా అని ప్రశ్నించింది.
- ఈ వివరణ చర్చ ఫలితంగా ఈ సమస్యలను పరిష్కరించడానికి వలస ప్రభుత్వం సెక్షన్ 295Aని మరింత విస్తృతంగా ఆమోదించింది.

ఉత్తరప్రదేశ్ రాష్ట్రం వర్మెన్ రామ్ జీ లాల్ మరియు మోడీ

- సెక్షన్ 295A యొక్క రాజ్యాంగబద్ధత వివాదాస్పదమైంది.
- ఈ చట్టం "పబ్లిక్ ఆర్డర్" ను నిర్వహించడానికి ఉంచబడింది అనే ప్రాతిపదికన సుప్రీం కోర్ట్ చేత నిర్వహించబడింది.

- వాక్ స్వాతంత్ర్యం, భావవ్యక్తీకరణ మరియు మత స్వేచ్ఛకు రాజ్యాంగం ఆమోదించిన ప్రాథమిక హక్కులకు పబ్లిక్ ఆర్డర్ ను కాపాడుకోవడం మినహాయింపు.

మధ్యప్రదేశ్ రాష్ట్రం v. రాంలాల్ పూరి

- 1973 నాటి సుప్రీం కోర్టు నిర్ణయం ప్రకారం, ప్రశ్నలోని ప్రసంగం "అధిక సున్నితత్వం గల వ్యక్తి"కి విరుద్ధంగా "కామన్ సెన్స్ మనిషి"ని కించపరుస్తుందా అనేది అడగవలసిన ప్రశ్న.
- వ్యత్యాసం న్యాయమూర్తి నుండి న్యాయమూర్తికి మారుతూ ఉన్నప్పటికీ మరియు సాధారణంగా అర్థం చేసుకోవడం కష్టం అయినప్పటికీ, కోర్టు ఈ నిర్ణయాలు తీసుకుంటుంది.

కర్నాటక రాష్ట్రం v. బరగూర్ రామచంద్ర

- సెక్షన్ 295Aని "సహేతుకమైన విధానాన్ని" ఉపయోగించి అర్థం చేసుకోవాలని 2007 నాటి నిర్ణయాన్ని సుప్రీంకోర్టు హైలైట్ చేసింది.
- కన్నడ నవల ధర్మాకరణలో ద్వేషపూరిత ప్రసంగాలు ఉన్నాయని నిర్ధారించిన తర్వాత సెక్షన్ 295A మరియు ఇతర చట్టాల ప్రకారం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నిషేధించింది.

సమస్యలు:

- ఈ చట్టాల దుర్వినియోగ నిబంధనలు సాధారణంగా ఒక పోలీసు అధికారి వారెంట్ లేకుండా అరెస్టు చేయగల మార్గాల ద్వారా శిక్షించబడతాయని తక్కువ నేరారోపణ రేట్లు చూపిస్తున్నాయి.

- ఈ నియమాలు వాక్ స్వాతంత్ర్యాన్ని కాపాడే బదులు ప్రభుత్వాన్ని అడుగు పెట్టడానికి అనుమతించడం ద్వారా "ప్రజా క్రమాన్ని నెలకొల్పడానికి" ఉద్దేశించినవి అని విమర్శకులు పేర్కొన్నారు.
- చట్టపరమైన అస్పష్టత: చట్టాలు తప్పుగా అమలు చేయబడినప్పుడు, అవి అప్పుడప్పుడు అస్పష్టమైన, అస్పష్టమైన భావను ఉపయోగిస్తాయి.
- 1920వ దశకంలో జాతి వివక్షతో కూడిన ఉత్తర భారతదేశం వుద్ధాప్య చట్టాల సెక్షన్ 295Aను ఆమోదించింది.

ముందుకు మార్గం:

- సెక్షన్ 295A వ్రాయబడినప్పుడు ఒక నిర్దిష్ట సామాజిక సమూహా అమలులో ఉంది, కానీ సమాజం మారినందున, చట్టం కూడా సర్దుబాటు చేయాలి. ఈ చట్టంలో గత కాలపు దయ్యాలు ఇంకా ఉంటే, అది అవసరం లేదు.
- భావ ప్రకటన స్వేచ్ఛ మరియు మత విశ్వాసాలు రెండింటినీ గౌరవించాలంటే, సెక్షన్ 295Aని మార్చాలి.
- వ్యక్తిగత హక్కులతో సమానంగా సమాహ హక్కులకు ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలి.

ముగింపు:

- ద్వేషపూరిత ప్రసంగం ఉత్తేజం లేదా "ముప్పు భయం" ద్వారా ఒక నిర్దిష్ట తరగతి ప్రజలను అణగదొక్కడానికి ప్రారంభ బిందువుగా పనిచేస్తుందని అర్థం చేసుకోవడం చాలా అవసరం. ఇది భారత ప్రజాస్వామ్యం యొక్క ప్రధాన సూత్రాలకు విరుద్ధంగా ఉంటుంది కాబట్టి స్వేచ్ఛా వ్యక్తికరణ ముసుగులో దీనిని అనుమతించకూడదు.

Guru Deekshaa IAS is happy to announce first ever kannada current affairs magazine for kannada medium aspirants of Karnataka. The three important thumb rules for any competitive exam are

Vijay Kumar G

Founder and Director
Guru Deekshaa IAS

- First-NCERT/STATE syllabus books which helps to develop your understanding on the subjects
- Second-Daily current affairs helped to build your further understanding of the events related to your examination, Apart from knowledge it build the personality of an individual which brings in confidence to face any examination.
- Third-Practice previous year question papers and mock test available in the market to train your mind as per the requirement of the examination.

Thousand miles of journey starts with single step, We at Guru Deekshaa have taken this first step towards empowering you to prepare for civil for services. Now its your turn to start preparation and achieve your dream of becoming IAS/IPS.

CALL US FOR MORE DETAILS

 76 76 74 98 77

JOIN OFFICIAL TELEGRAM FOR MATERIAL AND UPDATES

 @GURU_DEEKSHAAIAS

FOLLOW OUR INSTAGRAM FOR DAILY UPDATES

 GURUDEEKSHAA

